

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

157

Directors: Ramon Arnabat (URV),
Josep Santesmas (CCEPC)
Producció: L'Avenc
Disseny original: Canseixanta
Trià de novetats: Pineda Vaquer,
Carles Barrull (IRMU)
Dipòsit legal: B. 47.520-76
ISSN 2339-6997

CONTINGUTS

EDITORIAL: Jocs Florals i ...	1
TEMES 1: «L'art per fer pàtria» ...	2
TEMES 2: La Festa de la Bellesa ...	5
TEMES 3: Jocs Florals i estudis ...	8
PATRIMONI: Per un mapa dels ...	11
RESSENYES	13
TRIA DE NOVETATS	14
NOTICIARI	16

Plecs d'Història Local és una revista trimestral que publica articles originals de recerca i reflexió sobre història local i comarcal i en divulga la producció editorial i les activitats en l'àmbit territorial de les terres de parla catalana.

MARGARIDA CASACUBERTA ROCAROLS. Universitat de Girona
NARCÍS FIGUERAS CAPDEVILA. Universitat Oberta de Catalunya

JOCES FLORALS I CERTÀMENS LITERARIS EN LA CONSTRUCCIÓ DE LA CULTURA DEL CATALANISME

A partir dels anys 70 del segle XIX els certàmens literaris s'estenen per tot el territori de parla catalana, al mateix ritme que es creen les associacions, ateneus o centres catalanistes de què depenen en gran part, i al mateix temps que el catalanisme es configura com a alternativa política viable dins el sistema de la Restauració. Certàmens i jocs aconseguen crear una estreta xarxa de relacions personals, polítiques i professionals que contribueix activament a la configuració de la «cultura del catalanisme» durant la segona meitat del segle XIX i, molt especialment, en el tombant del XIX al XX amb l'adveniment del catalanisme polític. Aquesta xarxa es reactivarà després de la Guerra Civil, com a element de recuperació i de resistència, tant a l'interior de Catalunya com a l'exterior, amb els jocs florals de l'exili.

Estudiar els jocs florals i els certàmens literaris és una tasca tan minuciosa com estimulants. Tanmateix, fins ara disposem de pocs estudis monogràfics (únicament sobre els de més trajectòria: Lleida, Olot, Girona) i això dificulta l'anàlisi de conjunt d'una institució literària que permet que l'investigador se situï en el moll de l'os de les relacions de la literatura en el complex entramat de discursos que configuren i alhora expliquen les societats modernes. Al marge de la qualitat de la producció literària, l'estudi de jocs i certàmens fa possible

l'anàlisi de la literatura com a part dels discursos públics que contribueixen a la creació de les diferents cultures modernes. D'acord amb les aportacions historiogràfiques més recents sobre la cultura del catalanisme en general i sobre

la significació dels Jocs Florals de Barcelona en particular, jocs florals i certàmens literaris adquireixen un valor patrimonial de primer ordre i una riquesa de matisos que només amb la metodologia pròpia dels estudis locals és possible convertir en material de base per a una història de la cultura del catalanisme que es pugui posar en relació amb altres processos històrics similars que es produeixen a l'Europa de la fi de segle XIX i el començament del XX. Com a mostra dels resultats que aquesta metodologia pot aportar, presentem tres casos representatius (Sabadell, la comarca de la Selva i

la Festa de la Bellesa de Palafrugell) i el projecte d'un mapa virtual de jocs florals i certàmens literaris que s'elabora en el marc d'una recerca col·lectiva més àmplia sobre literatura i territori. ■

Cort d'amor dels Jocs Florals de Reus de 1910, organitzats pel Patronat Obrer de Sant Josep i la redacció de *Semanario Católico*.

Notes

1. *Literatura i corrents territorials: les terres de Girona (1868-1939)*, Ministerio de Ciencia e Innovación, FFI2011-24706, Universitat de Girona. Investigadora principal: Dra. M. Vilallonga.